

กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*

MOTIVATION STRATEGIES FOR LEARNING OF ELEMENTARY SCHOOL
STUDENTS IN BANGKOK EDUCATIONAL INSTITUTIONS

ยงยุทธ ดุสสาย

Yongyuth Dusai

อินตา ศิริวรรณ

Intha siriwan

บุญเชิด ชำนิศาสตร์

Boonchet Chamnisat

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

E-mail: yuth072@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน 3) เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ครู จำนวน 10 คน และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูป/คน ผู้บริหารและครูระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสอบถามผู้บริหารและครู จำนวน 322 คน สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาวิชาเรียนยากเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความ

* Received 2 May 2019; Revised 17 May 2019; Accepted 17 May 2019.

เป้าหมาย ขาดแรงจูงใจในการเรียน สภาพภายในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังขาดงบประมาณมาสนับสนุนในการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต ตลอดจนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน บรรยากาศภายใน บริเวณรอบ ๆ โรงเรียนไม่ร่มรื่น แออัด วิธีการสอนของครูยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมโดยยึดครู เป็นศูนย์กลาง ขาดทักษะในการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ไร้ความสนใจ

พัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ โรงเรียนมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล พันธกิจจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ทันต่อยุคไทยแลนด์ 4.0 สร้างและ ส่งเสริม ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีของชุมชน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะ การสอนในศตวรรษที่ 21 พัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จิตสาธารณะในการอยู่ร่วมกันกับสังคม อย่างมีความสุข มีเป้าประสงค์ให้สอดคล้องกับพันธกิจ

การตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการตรวจสอบด้านมีความเป็นประโยชน์ภาพ รวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ด้านผู้เรียน รองลงมา คือ กลยุทธ์ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการ เรียนรู้ กลยุทธ์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ด้าน เป้าประสงค์ และ ด้านพันธกิจ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การสร้างแรงจูงใจในการเรียน, สถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study state of students' learning motivation, 2) to develop learning motivation strategies for students, and 3) to examine learning motivation strategies of students in primary schools under Bangkok Metropolitan Administration. The mixed research methodology was used in the study. The qualitative data were collected by in-depth interviews with 10 school administrators and teachers, and by focus group discussions with 10

experts. The quantitative data were collected by questionnaires from 322 samples. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study found that:

The states of problems in learning motivation of students in primary schools under Bangkok Metropolitan Administration revealed that the subject contents were too difficult for students to learn; students lacked of learning motivation, classroom conditions could not facilitate learning atmosphere; learning media, instrument, technology, computer, and internet did not meet the teaching and learning requirements because the shortage of budget; the school environment was not clean, tidy and shady; the teacher-centered learning was still practiced, and teachers lacked of learning skills, analytical thinking skills, and learning activity process.

The development of learning motivation of students in primary schools under Bangkok Metropolitan Administration consisted of vision: universal standard quality school, and mission: student-centered learning management to follow Thailand 4.0, to build and promote community arts, cultures and traditions, to develop teachers and school personnel with the 21st century teaching skills, and to develop students in virtue and public minded sacrifice.

The examination result of learning motivation of students in primary schools under Bangkok Metropolitan Administration in utility was at a high level overall. The highest level started at vision, followed by learners, learning atmosphere, relation of the learners and learning atmosphere, goal, and mission respectively.

Keywords: strategy, Motivation in learning, place of education

บทนำ

การศึกษานับเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ตลอดช่วงชีวิต ซึ่งปัจจุบันระบบการศึกษาไทยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ (การศึกษาระดับปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา) การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังปรากฏไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยทุกระบบการศึกษายึดหลักการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีเจตนารมณ์ต้องเน้นย้ำว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรมในการดำรงชีวิต แนวทางการจัดการศึกษา หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญและการประยุกต์ใช้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ เกิดจิตวิทยาศาสตร์และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) โรงเรียน จึงเป็นสถาบันทางการศึกษา ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการหล่อหลอม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อไปเป็นสมาชิกที่ดี มีคุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาสังคมในอนาคต เด็กจึงเป็นทั้งทรัพยากรและผู้ใช้ทรัพยากร ตามแนวคิด 4 ประการ คือ 1) เด็กเป็นเป้าหมายรวมของการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะเปลี่ยนพฤติกรรม ของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่ปรารถนา เพราะถ้าปราศจากเด็กแล้ว โรงเรียนก็ไม่ต้องมีหรือตั้งอยู่ไม่ได้ โรงเรียนจะมีแต่ผู้บริหาร ครู และอาคารสถานที่ได้อย่างไร เด็กจึงเป็นทรัพยากร ป้อนกระบวนการของโรงเรียน 2) เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม โรงเรียนจึงต้องจำลองเวทีสังคม เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนลักษณะนิสัยตามแนวที่สังคมปรารถนา ดังนั้น โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาทรัพยากรคือเด็ก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนมากที่สุด ชุมชนหรือสังคมจะเกิดหรือตาย อยู่ที่คุณภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นสมาชิกของสังคมในอนาคต 3) เด็กในฐานะทรัพยากร มีลักษณะแตกต่างจากทรัพยากรอื่น ตรงที่ว่า

เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิต และใช้ทรัพยากรในรูปแบบอื่นโรงเรียนจึงต้องพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เด็กจะเป็นทรัพยากรที่มีค่าได้ ต่อเมื่อเด็กมีคุณภาพโรงเรียน จึงมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะความชำนาญ (พระไพศาล สุขจิตโต (โนทายะ), 2559) โดยนักเรียนเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการศึกษาหาความรู้ ซึ่งผู้สอนจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดย สุมน อมรวิวัฒน์ อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่ 1) มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียนผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม 2) ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ 3) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้ (สุมน อมรวิวัฒน์, 2533) การที่เด็กจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายประการหนึ่งในปัจจัยสำคัญคือการสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้เกิดขึ้นกับเด็ก แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นตัวของครูเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น และหมั่นสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอด้วย ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพนั้นผู้สอนควรมีความเข้าใจในเรื่องแรงจูงใจในการเรียน โดยทั่วไปผู้สอนอาจสังเกตว่า ผู้เรียนที่แสดงพฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจเกิดจากแรงจูงใจแตกต่างกัน หรือพฤติกรรมที่แตกต่างกันของผู้เรียนอาจมาจากแรงจูงใจที่เหมือนกันก็ได้ ซึ่งแรงจูงใจนี้มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน ย่อมแสดงออกโดยมีการตั้งใจเรียน มีความทุ่มเท เพียรพยายามที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย

ประสิทธิภาพในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ แรงจูงใจเป็นแรงเสริมที่เกิดจากทั้งภายในและภายนอก เป็นขวัญกำลังใจในการเรียนรู้และการทำงาน ครูสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้บังเกิดผลดีได้โดยการเพิ่มแรงจูงใจสร้างขวัญและกำลังใจในการจัดสภาพการเรียน และการทำงาน รวมทั้งการให้บทเรียนที่เหมาะสมกับสติปัญญาความสามารถของผู้เรียน แรงจูงใจภายนอก และแรงจูงใจภายในทั้งสองปัจจัยนี้มีความสำคัญพอ ๆ กับผู้เรียน ต้องการคำชม รางวัล เกียรติ การยอมรับความก้าวหน้าซึ่งเป็นการกำลังใจและเป็นเครื่องล่อใจ

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนให้แก่ครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขกับการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบการวิจัย** เป็นเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างซึ่งมีการหาความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสร้างแรงจูงใจในการเรียนเป็นผู้ประเมินความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ตามเนื้อหาโดยได้ปรับปรุงคำถามในแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญจนมีความสมบูรณ์เหมาะสม งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ 2 เทคนิค ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. **ประชากร** ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเช่นเดียวกัน และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95%

ได้กลุ่มตัวอย่าง 205 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,032 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ตารางนี้ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรเช่นเดียวกัน และกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง 322 คน

4. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัย โดยได้กำหนดคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และให้ความเห็นชอบ โดยแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) สัมภาษณ์ (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บริหารและครูระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครู จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) การสนทนากลุ่มโดยผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูป/คน

5. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยได้แก่ องค์ประกอบของกลยุทธ์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์ (Goal) กลยุทธ์ (Strategy) องค์ประกอบของแรงจูงใจ ได้แก่ ขั้นความต้องการ (needs stage) ขั้นแรงขับ (drive stage) ขั้นพฤติกรรม (behavior stage) ขั้นลดแรงขับ (drive reduction stage) เป้าหมาย (goals) และองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ 3 ประการ ได้แก่ ผู้เรียน บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

6. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 โรงเรียน

7. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ มีการดำเนินการจัดทำเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ระหว่างเดือนมีนาคม 2561 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

8. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ดังนี้

8.1 แบบสัมภาษณ์ (Interviewing) การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) จากกลุ่มผู้บริหารและครู จำนวน 10 คน ด้วยวิธีการเจาะจงเพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร และแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

8.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 รูป/คน โดยเลือกแบบเจาะจงและกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้

การเลือกแบบเจาะจงและแบ่งผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

8.2.1. นักวิชาการ จำนวน 6 รูป/คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก ดังนี้

8.2.1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิต

8.2.1.2 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

8.2.1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน

8.2.2. ผู้บริหาร จำนวน 4 รูป/คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก ดังนี้

8.2.2.1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี

8.2.2.2 เป็นผู้บริหารระดับดีเด่น

8.2.2.3 เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการ

8.3 แบบสำรวจ (Survey Guide) ข้อมูลเบื้องต้นของการตรวจสอบความเป็นประโยชน์ของกลกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการเพื่อพิจารณาลักษณะพื้นที่และสถานที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตรวัดประเมินค่า (rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นประโยชน์ของกลกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัด

กรุงเทพมหานคร โดยมีข้อคำถามกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านพันธกิจ ด้านเป้าประสงค์ กลยุทธ์ด้านผู้เรียน กลยุทธ์ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ด้านด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

9. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นก่อนลงพื้นที่ข้อมูลที่สำคัญในช่วงนี้ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และหลักพุทธบริหารการศึกษา

9.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และหลักพุทธบริหารการศึกษา

9.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งหนังสืออย่างเป็นทางการโดยคำรับรองของผู้อำนวยการหลักสูตรฯ เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง พร้อมกับส่งบริบทเนื้อหาต่าง ๆ ที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า และกำหนดวัน เวลา และสถานที่ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญใช้เครื่องบันทึกเสียงกล้องบันทึกภาพนิ่งและการส่งเอกสารให้เขียนบรรยาย

9.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 รูป/คน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งหนังสืออย่างเป็นทางการโดยคำรับรองของผู้อำนวยการหลักสูตรฯ เพื่อขอให้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม ณ วัน เวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้พร้อมกับส่งบริบทเนื้อหาต่าง ๆ ที่ใช้ในการสนทนาล่วงหน้าและกำหนดวัน เวลา และสถานที่ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องบันทึกภาพนิ่ง

9.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 322 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ในสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ผู้เรียน โดยธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และ

จิตใจความต้องการพื้นฐาน เป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงและจะละเลยไม่ได้ โดยปัญหาของผู้เรียนที่พบบ่อย ได้แก่ ขาดแรงจูงใจ เรียนอ่อน ไม่ตั้งใจเรียน หนีเรียน โดยสาเหตุมาจากการขาดแรงจูงใจในการเรียน สติปัญญาต่ำ ซึมเศร้า มีสมาธิสั้น กลัวโรงเรียน ไม่ยอมไปโรงเรียน กังวล ไม่มีเพื่อน เป็นต้น

1.2 บรรยายภาพทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไป ในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขื่นบานของผู้เรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยากาศในชั้นเรียนยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกนอกเหนือไปจากตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารกลางวัน ผู้เรียนเริ่มเรียนชั่วโมงแรกด้วยความรู้สึกหิวหรือบางครั้งผู้เรียนได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมาเนื่องจากความไม่ปรองดองในครอบครัว เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวผู้สอนนั้นอาจจะมีความกดดันจากฝ่ายบริหารหรือจากครอบครัว เศรษฐกิจอาหารเข้าก่อนมาสถานศึกษาของผู้สอน มีเพียงน้ำแก้วเดียวเท่านั้น สิ่งที่น่ามาก่อนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกได้ว่าบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด

1.3 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือสถานการณ์ว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ผู้สอนควรจะต้องคิดถึงผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหาวิธีการที่จะตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้และผู้สอนควรจะต้องฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตเป็น บุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

2. กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.1. กลยุทธ์ด้านผู้เรียนมี 3 กลยุทธ์ย่อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนในการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน

2.1.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม มีจิตสาธารณะและเกิดทักษะในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีความสุข

2.1.3 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการรักและหวงแหนศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

2.2 กลยุทธ์ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มี 2 กลยุทธ์ย่อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 จัดบรรยากาศทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2.2 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนรวมถึงเพื่อนในห้องเรียนให้เหมาะกับการเรียน

2.3 กลยุทธ์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน มี 2 กลยุทธ์ย่อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในชั่วโมงเรียนและกิจกรรมการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้ภาคทฤษฎี

2.3.2 ครูสร้างความรู้สึกสบายใจ ความอบอุ่น ความเป็นกันเอง ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และสร้างความรักความศรัทธาต่อผู้สอน ตลอดจนให้อิสระในความกล้าแสดงออกอย่างมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนแก่นักเรียน

3. ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการตรวจสอบกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านวิสัยทัศน์ ด้านพันธกิจ ด้านเป้าประสงค์ กลยุทธ์ด้านผู้เรียน กลยุทธ์ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีความเป็นประโยชน์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ด้านผู้เรียน รองลงมา คือ กลยุทธ์ด้านบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ กลยุทธ์ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยดังกล่าวนี้เป็นผลจากการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครได้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของพุทธิกมหาวิทยาลัยในราชอาณาจักรกัมพูชา” (พระมิณ มติโต (แดน), 2560) ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยยังไม่ได้รับมอบอำนาจอย่างแท้จริงทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ยังไม่มีการวางแผนด้านอัตรากำลังอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมด้านการให้ข้อมูลการบริหารทรัพยากรบุคคลยังมีน้อย ไม่มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบเมื่อมีการจัดไปทัศนศึกษาดูงาน ไม่มีการติดตามและแจ้งผลการประเมินเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ และยังไม่มีการสร้างความผูกพันระหว่างผู้ที่ เกษียณอายุไปแล้วกับผู้ที่ยังปฏิบัติหน้าที่

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของพุทธิกมหาวิทยาลัยในราชอาณาจักรกัมพูชา มีองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาสู่มาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานหลักปรัชญาของพระพุทธศาสนา” 2) พันธกิจ (1) สนับสนุนการใช้หลักปรัชญาพระพุทธศาสนาในการจัดการศึกษา (2) พัฒนาการศึกษพระพุทธศาสนาเชิงสร้างสรรค์และสื่อการเรียนรู้ (3) บูรณาการการศึกษาและการวิจัยด้วยหลักปรัชญาพระพุทธศาสนา (4) บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพและเผยแพร่สู่มาตรฐานระดับสากล 3) เป้าประสงค์ (1) มีการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลด้วยหลักปรัชญาพระพุทธศาสนา (2) สร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารเชิงสร้างสรรค์ (3) พัฒนาพระพุทธศาสนาด้วยการศึกษาและการวิจัย (4) การนำองค์ความรู้มาใช้ในการวิเคราะห์และเผยแพร่สู่มาตรฐานระดับสากล 4) กลยุทธ์ มี 4 กลยุทธ์ คือ (1) กลยุทธ์พัฒนาด้านร่างกาย (2) กลยุทธ์พัฒนาด้านจิต (3) กลยุทธ์พัฒนาด้านสังคม (4) กลยุทธ์พัฒนาด้านปัญญา

3. กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของพุทธิกมหาวิทยาลัยในราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านพันธกิจ ด้านเป้าประสงค์ กลยุทธ์พัฒนาด้านร่างกาย กลยุทธ์พัฒนาด้านจิต กลยุทธ์พัฒนาด้านสังคม กลยุทธ์พัฒนาด้านปัญญา ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีความเป็นประโยชน์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลยุทธ์พัฒนาด้านปัญญา รองลงมา คือ ด้านพันธกิจ กลยุทธ์

พัฒนาด้านสังคม ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์พัฒนาด้านร่างกาย ด้านเป้าประสงค์ และ กลยุทธ์พัฒนาด้านจิต (พระมิณ มติโต (แดน), 2560)

ผลของการพัฒนากลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครดังกล่าวได้มาจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ สทนากลุ่ม และสอบถาม ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับสำนักปฏิบัติธรรม ประจำจังหวัด” (นางสาววลัยพร บางชัยภูมิ, 2559) ผลการวิจัยพบว่า

1. สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดมีความต้องการจำเป็นการบริหารการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจ มากที่สุด คือ ด้านช่องทางการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านการบริหาร ด้านผู้รับสาร ด้านผู้รับด้านปฏิกิริยาตอบกลับ ด้านสาร และด้านผู้ส่ง ตามลำดับ

2. กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด คือ กลยุทธ์ Happy World มี 4 กลยุทธ์ย่อย 19 ยุทธวิธี ได้แก่ กลยุทธ์ Happy Place มี 4 ยุทธวิธี กลยุทธ์ Happy People มี 5 ยุทธวิธี กลยุทธ์ Happy Activity มี 4 ยุทธวิธี และกลยุทธ์ Happy Management มี 6 ยุทธวิธี

3. การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ตามลำดับ และสอดคล้องกับเรื่อง “กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน” (พระสรชัย ชยธมโม (นิลเจียรนัย), 2558) ผลการวิจัยพบว่า

3.1 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน วัดผลประเมินผล การจัดการเรียนการสอน เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2 กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการของพระสอนศีลธรรมเชิงบูรณาการ

ยุทธวิธี 1 ฉันทะ คือ สร้างความรัก ความศรัทธาและเชื่อมั่นในการเรียนการสอนของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนศรัทธาที่อยากจะเรียนรู้ ตั้งใจ สงสัยใฝ่รู้ ใฝ่ถาม

ยุทธวิธี 2 วิริยะ คือ สร้างความมุ่งมั่นทุ่มเท ทั้งกายและใจ ที่จะเรียนรู้และทำให้เข้าถึงแก่นแท้ของการศึกษา โดยบูรณาการให้เกิดเป็นปัญญา ผู้สอนเป็นนักคิด นักศึกษา นักพหุปัญญา ทุ่มเทให้การสอน

ยุทธวิธี 3 จิตตะ คือ มีใจที่จดจ่อและรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานที่ทำ

ยุทธวิธี 4 วิมังสา คือ การทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา

3.3 นำเสนอกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน อันดับแรกต้องบูรณาการอิทธิบาทธรรมให้เกิดขึ้นในการทำงานของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เมื่อมีใจรักแล้ว การทำงานด้วยความมุ่งมั่น อย่างใจจดใจจ่อและรับผิดชอบ ใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบรู้และรอบคอบ ไตรตรองการทำงานก่อนลงมือทำก็จะตามมา สรุปคือ มีสติ ใช้ปัญญาไตรตรองถึงหน้าที่ในแต่ละวันที่ทำ ผลการตรวจสอบกลยุทธ์นี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร” (พระมหาศุภกิจ สุกกิจใจ (ภักดีแสน), 2557) ผลการวิจัยพบว่า

3.3.1 สภาพทั่วไปและความจำเป็นความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่าจุดสำคัญที่สุดที่ทำให้องค์กรเหล่านั้นประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวคือ “มนุษย์” ถ้ามนุษย์มีคุณภาพ มีศักยภาพ มนุษย์ก็จะขับเคลื่อนทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรสร้างบุคคลให้เป็นคนแห่งการเรียนรู้สร้างคนให้ตรงกับงานส่วนสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร มีงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเพียงพอมีการเรียนรู้การสื่อสารและการใช้ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง

3.3.2 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่า ในการทำงานต้องมีหลักพุทธธรรมประจำใจทั้งผู้บริหารทั้งครูทั้งบุคลากรทั้งนักเรียนการจัดฝึกอบรมมีการไปเข้าค่ายธรรมะโดยการนำเอาหลักท้าว 4 เข้ามาสอดแทรกมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรเพราะธรรมะจะช่วยหล่อหลอมให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ก่อให้เกิดปัญญาส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานในหน่วยงานได้คนดีมีความสามารถและมีความสุขส่วนบุคคลการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร มีความเข้มแข็ง มีความตั้งใจมีความทุ่มเทต่อการ

ปฏิบัติงานมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทางพุทธศาสนาอยู่ในระดับมากและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

3.3.3 กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรมของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการวางแผนงานที่ปฏิบัติกำหนดเป้าหมายด้วยกันการให้ศึกษาต่อสำรวจความต้องการก่อนแล้วจัดพัฒนาให้ตรงกับความต้องการส่งบุคลากรไปอบรมฝึกร่างกายให้เข้มแข็งกับการทำงานการยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ การพัฒนาจิตเพื่อให้มีคุณภาพที่ดีมองโลกในแง่ดี คิดเป็นบวกต่อองค์กรมีจิตสาธารณะเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงนำไปสู่การประยุกต์งานต่อยอดความรู้ใหม่ส่วนกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรและการประยุกต์หลักภavana 4 ในการกำหนดกลยุทธ์อยู่ในระดับมากจะเห็นได้ว่า

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนากาย ต้องรู้ อยู่ รู้กิน รู้ปฏิบัติ แต่งกายให้เหมาะสม อยู่ร่วมกันเรียนรู้ด้วยกัน อยู่แบบพอเพียง ตรวจสุขภาพร่างกายการทำให้อารมณ์ดีโตแข็งแรง ออกกำลังกายเล่นกีฬามีสติอยู่กับการเคลื่อนไหวของกายทุก ๆ ขณะฝึกความอดทนเป็นคนตรงต่อเวลาบุคลากรในองค์กรมีการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้สม่ำเสมอจากการทำงานจากประสบการณ์และจากปัญหา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาศีลพัฒนาให้มีระเบียบวินัยทำให้คนมีศีลให้รู้ว่า “อะไรเหมาะ อะไรควร” มีเป้าหมายเดินไปสู่ทิศทางเดียวกันมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานอย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถทำงานด้วยความซื่อสัตย์เสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวมรับฟังแสดงความคิดเห็นที่ถูกต้อง

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาจิตบุคลากรมีจิตบริการมีจิตสาธารณะ และมีมนุษย์สัมพันธ์ดีพอใจในอาชีพของตนตั้งใจทำงานตามแผนที่กำหนดไว้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ และอดทนต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีสมาธิในการปฏิบัติงานเป็นประจำมีการบูรณาการหลักธรรมไปใช้ในการติดตามงาน

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาปัญญาต้อง “คิดเป็น ทำเป็น” เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานสร้างความเข้าใจว่ามีทิศทางในการดำเนินงานอย่างไรแล้วมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นปรัชญาที่จะนำไปสู่การปฏิบัติมีการเพิ่มศักยภาพการทำงานคิดเป็นขบวนการปฏิบัติหน้าที่

โดยความละเอียดรอบคอบสามารถแก้ไขโดยใช้หลักการใช้เหตุผลมีการฝึกทักษะมาใช้ในการพัฒนาสติปัญญาก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาได้

สรุป

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาสภาพปัญหาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนโดยปัญหามาจากเนื้อหาที่น่าเบื่อ เนื้อหาวิชายากเกินไป สภาพภายในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียนและบรรยากาศภายในโรงเรียนไม่ร่มรื่น แออัด ขาดต้นไม้ มุมพักผ่อน การขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน วิธีการสอนของครูที่ยังไม่ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับยุคสมัย การสอนที่เน้นผู้สอนมากเกินไป เน้นเนื้อหามากเกินไปทำให้เกิดการเบื่อหน่ายในการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนขาดทักษะในการเรียนรู้อย่างมีวิจารณญาณโดยเสฟสื่อและข่าวโดยขาดการคิด วิเคราะห์ ตลอดจนการใช้สื่อออนไลน์ไปในทิศทางที่ผิด ขาดจิตสาธารณะในการให้ความร่วมมือกับกิจกรรม งานของโรงเรียน เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเอง นักเรียนในยุคปัจจุบันขาดการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น คิดว่าวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นเรื่องไม่จำเป็นและเป็นเรื่องที่ล้าหลัง บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ บรรยากาศทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนยังดูไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สื่อ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนได้ใช้ในการเรียนการสอน ยังขาดการดูแล รักษา และบางอย่างชำรุด ทรุดโทรม ซึ่งโรงเรียนยังขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาสื่อ ครูผู้สอนขาดทักษะในการสอน ไม่สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนได้ ทำให้บรรยากาศการเรียนตึง เครียด และนักเรียนบางคน โดนเพื่อนแกล้งเลยไม่อยากไปโรงเรียน และไม่อยากเข้าชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ครูผู้สอนขาดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการสอน บรรยายในเนื้อหาสาระอย่างเดียว กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ไม่มี ครูยังยึดติดกับการเรียนการสอนในแบบเดิม ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ขาดการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล ก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมดี ผู้เรียนมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีความสุข

1.2 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะการสอนในศตวรรษที่ 21

1.3 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนานักเรียนให้รักและหวงแหนศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

1.4 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ตามหลักบวร

1.5 โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษากลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษายุทธศาสตร์การสร้างความสนใจในการเรียนยุค Thailand 4.0 ของนักเรียนประถมศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษากลยุทธ์การสร้างความสนใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

นางสาวลลิตพร บางชัยภูมิ. (2559). กลยุทธ์การบริหารการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจสำหรับสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระไพศาล สุทธิจิตโต (โนทยะ). (8 มีนาคม 2559). การบริหารงานโรงเรียนการกุศลของวัด
ในพระพุทธศาสนาจังหวัดราชบุรี [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [http://www.mcu.
ac.th/userfiles/file/mcuthesis2556library/136-2555.pdf](http://www.mcu.ac.th/userfiles/file/mcuthesis2556library/136-2555.pdf),
- พระมหาศุภกิจ สุภกิจโจ (ภักดีแสน). (2557). กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมิถุน มติโต (แดน). (2560). กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลตามหลักพุทธบริหาร
การศึกษาของพุทธนิคมมหาวิทยาลัยในราชอาณาจักรกัมพูชา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ พุทธ
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสรชัย ชยธมโม (นิลเจียรนัย). (2558). กลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2533). สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.